

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 77 ◆ Субота, 20 квітня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

Мені вже доводилося розповідати про обділених батьківською ласкою, покинутих живими матерями дітей («Голос України», № 46 за 7 березня цього року).

Але то були так звані державні діти. Діти, котрих обізріли, як змогли, у школі-інтернаті.

А тут...

Маленька кімнатка, єдине металеве ліжко, стіл, крісло, невеличка піч, встелена толем доліжка — от і увесь антураж.

Продовження фоторепортажі Олексія ВАЩЕНКА про дітей з районного містечка Сокирин Чернівецької області читайте на 6-й стор. — у «Дзвенілі».

ПРЕЗИДЕНТ СРСР М. С. Горбачов прибув знову в Ніжаскі на південноукраїнському острові Чорноді, де він провів кілька зустрічей з Президентом Республіки Корея Ро Де У.

УСТОЛИЦІ України перебував посол Франції в СРСР Б. Дюфур. 19 квітня він мав зустріч з Головою Верховної Ради УРСР Л. М. Кравченком, Прем'єр-міністром Республіки В. П. Фокіним, членом Політбюро ЦК КПРС, першим секретарем ЦК Компартії України С. І. Гуренком.

У ході розмов, які відбулися, гостю було озаявлено про політичну та економічну ситуацію на Україні, зокрема щодо її стабілізації. Рого цікавила позиція співрозмовників щодо нового Союзного договору. Порухалися також питання про перспективи розвитку співробітництва між Україною і Францією, моніторинг реалізації Декларації про Державний суверенітет України в міжнародній сфері.

Посол подякував за цінну інформацію. Він побачив турботи України успішно на шляху будівництва оновленої суверенної республіки. Разом з тим Б. Дюфур підкреслює, що для Франції, як і для Західної Європи, важливим є збереження стабільності в Радянському Союзі.

У розмовах, які пройшли в обстановці доброзичливості і відкритості, брали участь: міністр закордонних справ УРСР А. М. Завенко, перший секретаріату Верховної Ради УРСР М. Г. Хоменко, генеральний консул Франції в Києві Ю. Перне.

ПІТАННЯ про тарифи на проїзд у приміському залізничному транспорті розглянув на своєму засіданні 18 квітня Республіканська урядова комісія з питань цін і компенсацій.

У порядку підготовки до чергового засідання урядова комісія доручила Комітетові цін при Раді Міністрів УРСР за погодженням з Радою Федерації незалежних профспілок України сксавати астановлені тарифи на проїзд у приміському залізничному транспорті і з участю управління усіх залізниць внести до уряду УРСР пропозицію про запровадження єдиних для усієї території республіки тарифів.

ДІТЯМ України призначається допомога, яку готує Товариство об'єднаних українських нападців разом з іншими організаціями. Їм удалося зібрати близько 60 тис. доларів.

У збірні кошти для допомоги потерпілим у результаті чорнобильської трагедії беруть участь співробітники лосовства СРСР та інших редакційних установ у Канаді.

ОДНІМ з головних підсумків проведеної в Женеві 46-ї сесії європейської економічної Комісії ООН (ЕЕК) стало прийняття рішення про розширення участі ЕЕК у міжнародному співробітництві по подоланню наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

ТОРІК?

Організатори телемарафону, однак, заперечили, що жодна копія не буде витрачена на за призначенням. Тому запрошуємо всіх, кому не байдуже доля чорнобильських дітей, взяти участь у благодійному телемарафоні. Ось його рахунок:

Київське міське управління Зовнішньоекономічних зв'язків СРСР: поточний балансний акаунтний рахунок № 000700620, МФО 805119; поточний балансний рахунок у карбованцях № 000700921, МФО 805119, ТЕЛЕРАДІО-МАРАФОН «ДЗВОНІ ЧОРНОВИЛЯ».

Володимир ОЛЕФІРЕНКО, спеціальний кореспондент «Голосу України».

до Василья! (о, цей українцізм «до» — в значенні «я йому/їй»: до брата, до мами, — поширений на всьому нашому поштарійсько-комуністичному Півдні).

Ми почали з теми «Дніпропетровськ і Бражнев», але скоро облишили, бо що таке Бражнев у порівнянні з Потоцьким, Катариною, Сталіним! Знач, — сказав аін, — той багнетний шрам я дістав під війну, але не а бою. Тоді теж були бандити, хоч і не стільки, скільки у вас тепер. Так вам і треба — ви розвалили Союз. Ви кажете, що голод 33-го був штучним. Ала ж мені перед ним було три роки, і я пам'ятаю, що не йшли дощі, й ми на вулиці все літо ліпили мисочки з піску, бо була посуха. Я промовчав, хоч у своїм дитинстві теж ліпили мисочки на тій же вулиці, ала голоду не було. Я промовчав, бо він заплакав і сказав: я змолоду-дурду прожив аж три життя, і тапар маю лотрийні старість. Я промовчав, бо це було свято порозуміння. Отак само я у Львові чи де десь зрозумів би і якогось іншого чоловіка, у бою з яким полягло ліста хлопців з батальйону оцього, юного тоді, капітана. Я лиш спитав: як ви устнає на своїх хворих ногах від злинок до дверей тролейбуса, адже там далеченько! Він відповів: а я, немов лавук, слідику за дромами. Як затремтять — значить, тролейбус близько. Ми сиділи й говорили, аж локи пієнь не заслава на брама-пупуно. Попрошався. Сіріло. На Філософській почали палити торішні листя, дахто садив уздовж вулиці картоплю. Було надто рано, хоч «точка» відчиняється тут о восьмій і можна легко взяти мадеру. Важче — горілки, так само майже, як і молока. Я залишав місто Катерино, Пушкіна, Яворницького, Махна й Підмогильного. Свято порозуміння тривало.

Христосе ГРУША, Дніпропетровськ — Київ.

зрозуміти, що кандидати в безробітні рекрутуватимуться з тих, хто не поважає суботиники.

Микола КОСИН, журналіст.

Харків.

ЕЛОСИПЕДИ

чи не краще просто оформити виїзд за кордон? Виявляється, ні, бо Микола Черединов мусив відбувати півтора року за крадіжки особистого майна громадянина, а йому цього не хотілося. Підбивши документи, спробував податися

В інших республіках

НА ЧЕРЗІ — ГРОШОВА РЕФОРМА

Діями спеціальна комісія Верховної Ради Латвії розглянула зразки латві — так зветься нова латвійська валюта. Із десяти представлених купюр затверджено шість: вартістю у п'ять, десять, двадцять п'ять, п'ятдесят, сто і п'ятсот латві.

Зразки нових грошей Латвії з портретами діячів національної культури, видами старої Риги та національною символікою можна баз парабільшеї назвати теорами мистецтва. Як повідомили представники латвійського парламенту, національна валюта буде введена в обіг через рік-півтора.

Тим часом Естонія, хоча і відстає від сусідів, також планує здійснити грошову реформу. З цією метою в республіці створюється спеціальний комітет, який очолить голова уряду. Крім нього, до складу комітату входять президент естонського банку та вчений-фінансист, кандидатуру якого ще має затвердити Верховна Рада. Термін діяльності комітету — до 1995 року. Мабуть, саме тоді карбованці замінять на естонські крони. До речі, вже йде підготовка до їх друкування за кордоном.

ЛИТВА

ПРИВАТИЗУЄТЬСЯ

10 квітня розпочалася приватизація державного майна у Литві. Населення республіки отримає разові виплати, які використовуватимуться для придбання нерухомості та акцій. Згідно з постановою литовського уряду, особи, яким до 31 грудня минулого року вилучилося 35 років, отримають 5 тисяч карбованців, 30-літнім вилатять 4 тисячі, 25-літнім — 3 тисячі карбованців. Ті, хто має 18 років, отримають 2 тисячі, а молодші за віком — 1 тисячу карбованців.

Принчому готівка на буде виплачуватись. Жителі отримають спеціальний фінансовий документ, який не підлягатиме продажу. Його власник матиме право передати суму, що йому належить, найближчим родичам — батькам, дітям, братам чи сестрам.

Проте, наголошується в постанові, виплати надаються лише громадянам Литовської республіки, тобто особам, які вже мають або до листопада нинішнього року отримають тимчасові посвідчення про литовське громадянство.

(За матеріалами газет)

через Закарпаття до Угорщини. Не вийшло. Тоді вони з дружиною й сім'єю на велосипеді Чергову поїздку Миколі доведеться відкласти на три роки. Його дружини засуджено умовно.

Георгій ВОРОТНЮК, власний кореспондент «Голосу України», Одеса.

Мал.

Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

УЇК-ЕНД, ТОБТО ВИХІДНІ

Звісно, що субота й неділя — передусім дні відпочинку. Та не треба забувати, що дозвілля й корисна праця не взаємовиключні, а, навпаки, — завжди поруч. Навесні, як відомо, ноніжний день дорогий для майбутнього.

Спробуємо поєднати нирисне з приємним. На те й уїк-енд, тобто вихідні. П'янемо цю добірочку вмішувати щосуботи. Будемо щиро раді, якщо ви, шановні читачі, підгукинетесь порадами, пропозиціями — з вашого досвіду. Тож, будь ласка, пишіть адресу — на останній сторінці номера. А ному! Пишіть прямо: «Інформаційний кур'єр». Уїк-енд.

Для настрою

ЗА КРАСИВІ ОЧІ

Як повідомив кореспондент ТАРС, у Південній Африці було проведено конкурс «Найзапальніші, найясніші очі». Поряд з представниками прекрасної половини людства у конкурсі брали участь і чоловіки. Параметри, так би мовити, з'ясувалися по фотографіях. Юрі віддало перевагу 19-літній манекениці з Кейптауна Лісі-Бін Кінг. Вона розповідає, що її очі міняють колір — від зеленкуватих до сіро-голубих, залежно від одягу. Дівчина перекожана, що її очі витіються такі незвичиним блиском тому, що вона не курить, не вживає алкоголю і взагалі веде здоровий спосіб життя. А приз — дві путівки на острів Маврікій — їй дістався цілком заслужено, бо серед чоловіків не виявилось таких, хто б визнавав, що й не курить, й не прикладається до сигарет.

З історії лонять

ПРО СУБОТУ Й НЕДІЛЮ

СУБОТА — це спокій. У Біблії сказано, що звершив Бог до сьомого дня діла свої. І відпочив у сьомий день від справ своїх... І благословив сьомий день.

Цей день мав бути вільний від сівби та жнив, у суботу не можна було навіть пекти й варити, купувати й продавати... Втім, проти такого обрядового дотримання суботи повстав Христос. Він сказав: «Отець мій понині робить, і я роблю».

Тобто працювати, робити добрі діла в суботу нікому не забороняється. Навпаки — чим більше корисного вчинимо, тим краще всім нам буде.

НУ Й — ВОС'ЯСЕНІЄ. Цей день називають так на честь воскресіння Христа. Крім того, що а неділю наші предки намагалися якомога більше добра зробити, гарно відпочити, аони ще присвячували цей день добродійництву. Збирали кошти, щоб розподілити між бідними, сиротами та вдовами.

Гороскоп

ТИЛЕЦЬ

21 квітня — 21 травня, цілий місяць належить «тілцям». Їхня характеристика риса — небагатослів'я. Вони тверді й стійкі в своїх переконаннях, «мов скеля непорушна». Уміють володіти собою, що б там не було. Але... до пори до часу. Поки краплина не переповнить чашу терпіння. Тоді стережіться «би-

РОЗБИВАЄ РАДА ДУЕТИ

Зображений на фото дует авторів-виконавців — Тетяну і Сергія Нікітінх — рекламувати особливій потреби нема, і так квитки розкуповують залюбки. Бо кому сьогодні не хочеться послухати мелодійні пісні, «полити бальзам на рани» душі, засмуканої нашою загальною дефіцитністю.

Однак нинішні нікітінські гастролі в Києві, організовані київським літературно-музичним театром-студією «Академія», все-таки незвичні. 19, 20, 21 квітня в Київському Будинку художника виступає не дует, а тільки його «сильна половина». Тільки не треба хвилюватися, подружжя не розпалося ні в

сімейному, ні в творчому плані.

Все набагато прозаїчніше. Сергій перейшов на творчу роботу, а Тетяна працює, причому не де-небудь, а завідуючою відділом культури Олександрівського райвиконкому Москви, де головою Ради є відомий народний депутат СРСР Ілля Заславський. До речі, той райвиконком взагалі бардівський: голова райвиконкому там інший автор-виконавець, Георгій Васильєв, з дуету, відомого в світі авторської пісні як «Івасі». Другий «Івасі», Олексій Іващенко, під час гастролей у Києві теж говорив, що через завантажність колеги вони мало виступають разом.

На фото: В душі мн — разом.

Володимир СКАЧКО.

Фото. Валерія ПЛОТНИКОВА.

Новини з

«МАКАБІ»

Ужгород. Радн підписав домову фірму «буд» на споряду центрального зіркового ктон». Він приїхав з малю старого міста Уж, поблизу театру.

Як повідомив менеджер фірми, це одиакі «інтермале на Україні» СРСР фірма дію до 1995 бізнес-центрі. За контрапробитків одержуватиме 15 — Ужгород. Готель намір ліпні 1993 р.

Між власний «Голосу України».

ВПЕРЕД

Науково-інженерний «Аеромед» від за Києвом, з тановкою «для лікування дуі».

Враховуючи номічного ре «Аеромеду» ти акціонері лімед». Воно різноманітніша, лиш для ме, мн товариство ромед», Київ, серця і здоров'я раїнастроюм.

Серед нових — холоднолітання сільнопродукції мі до 10 тонн. холоднолітання колативне оремий фермер.

Анатолій

Київ.

ЗАМІСТЬ ПІСНІ

СТРАХ

Близько літні зібрання збори незалежності В. Стуса. лідки підписували неадекватні запитання. Підкркомн давностали придаті адміністрації, емства сліди мн — для вресіє трудящостворано ініціатива й області.

Валерій

алаский

«Голосу України».

Вінницький.

ЗАДУМА

Донедавна лядало остріє стабільності. З вимогами дента й цент незалежності на ринковий ники машинобудівна імані Сну», «Насосенпрому», «Цанпіддав критичну політику цент, що диктаторів владн можна лишивши логіацію в республікану підтримку ді УРСР, поактивізувати ний сувараніліяло резолюції відмін «президтву, підвмінімум уділіпансації товариства».

Віталій М

алаский

«Голосу України».

Суми.

20 квітня 1991 року. № 77

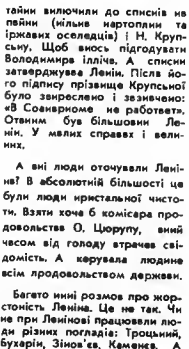

На фото: В душі ми
разом.
Володимир СКАЧКО.
Фот.
галерія ПЛОТНИКОВА.

ЛЕНІН ЖИВ. ЛЕНІН ЖИВЕ?..

22 квітня 121-а річниця з дня народження вождя революційного пролетаріату, Великої Жовтневої соціалістичної революції, засновника Комуністичної партії, теоретика і творця першої в світі соціалістичної держави. Лише такою була досі офіційна оцінка життя та діяльності Володимира Ілліча Леніна. Та, як свідчать листи до редакції, які ми аміщимо сьогодні, не у всіх одностороннє ставлення до цієї історичної постаті.

Ленін В. І. Поле збір, тавр. п. 31, с. 417.

ВІН БУВ ЗВичайною Людиною

Причини жорстоких нападів на Леніна найрозумнішіші. І наші історики, і дорочники, і мілітаристи боротьба. Але, відверто накупи, яке набридло слухати про те, що Ленін приїхав наш народ до прірви бідності та беззаконня, що він — «як українського народу» і т. ін.

Обурює, коли Леніна отожднюють і ставлять на одну дошку з вимосом партійно-капелюго, який ніколи не був комуністом, хоча партіантом у кишені носив його і носив. Хіба можна з таким порівнювати людину, яка віддала всі сили, все життя боротьбі за чисті і світлі ідеї — життя і працювати саїдою, без рабства і паста.

Згадаймо лише один епізод. В годів та розурпу працівники Рад Народних Комісарів по-

таїни вилучили до списків на пайки (мільє картоплі та іржавих оселядіє) і М. Круп-ської. Щоб вимос підгодувати Володимир Ілліча. А списки затверджував Ленін. Після його підпису прізвище Крупської було зникло і зазначено: «В Союзі немає на роботу». Отримав була більшою Ленін. У мільє справ і зели-них.

А всі люди оточували Леніна? В абсолютній більшості це були люди кристалічної чистоти. Взяти хоча б комісара продовольства О. Щоргу, який часом від голоду втрачав свідомість. А керував людине всім продовольством держави.

Бгато інші розмов про жорстокість Леніна. Це не так. Чи не при Ленінові працювали люди різні поглядів: Троцький, Бухарін, Зінов'єв, Каменев, А

безпартійність існували до того моменту, доки представники окремих партій не потяглися до зброї, не стали на шлях підступу та терору. А коли у нас стріляють, погрожують, це знов не стрілецько-підступство. Тому існує багато-багато. Тому існує багато-багато. Тому існує багато-багато.

Не тільки товариші, а й політичні противники відзначали великий розум і надзвичайний широкості ілліча. Навіть ці вносі тем часі сьогодні трапляються?

Земляно, він був живою людиною. Були у нього і вади, і серйозні помилки. Але він був і залишався таким, який його запам'ятав і пам'ятає світ.

Ігор КАБЛАК, пенсіонер.

ДОРЕЧНО НАГАДАТИ

Хочу нагадати позницю В. І. Леніна щодо рівноправності та суверенітету республіки:

«Якщо Фінляндія, якщо Польща, Україна відокремляються від Росії, а цьому нічого поганого нема...»

...Треба зберегти, щоб продовжувати політику дану Миколу. Адже Норвегія відійшла від Росії. У всіх обидвох, у пролетаріат Норвегії і Швеції зміцнилося довір'я один до одного після відокремлення...»

Ленін В. І. Поле збір, тавр. п. 31, с. 417.

Ще хочу навести слова Леніна з листа до Л. Каменєва щодо Союзу: «Т. Каменєв! Ви, напевно, одержали вже від Сталіна резолюцію його комісії про відокремлення незалежних республік до РСФРП...»

На мою думку, питання архіваєння і Сталіну трішки адлявства тенденція поспішати...

Один постулат Сталін вже погодився зробити. В § 1 сказати замість «вступу» до РСФРП — Формальне об'єднання разом з РСФРП в союз радянських республік Європи і Азії.

Дух цієї постанови, сподіваюся, зрозумілий, він визнає себе рівноправними з Українською РСР та ін. і разом і нарівні з ними входить у новий союз, нову федерацію, Союз Радянських Республік Європи і Азії...»

Ленін В. І. Поле збір, тавр. п. 45, с. 201.

Отже, з наведених двох цитат В. І. Леніна можна зробити висновок, що він був за діємо добровільний р'яний Союз, а не такий, який ми створили...

Фелір ЛЮДИН, вчитель, Івано-Франківська області.

МИНУЛЕ ДАЮ НАМ СУЧАСНЕ

Що з учасня Леніна ми можемо взяти собі сьогодні? Класову боротьбу? Винищення політичних противників? Диктатуру? Централізовану державу? Пріоритет економіки над духовністю? Світлову революцію? Гегемонію пролетаріату над селянством? Але як усе це було? І наскільки воно не актуально, а шляхом винищення мас людей (гогоч 1933 року і т. ін.). То що ж, знову повертається до минулого? Оге минуле дало нам сучасне. Думаю, що керіть роль КПРС і т. д., і тепер він не заперечує.

КОЛІСНИЧЕНКО, робітник, 56 років. Кременчук Полтавської області.

ХТО ТАКИЙ ЛЕНІН?

Це той, що обійняв селянам землю, а дорочившись до владі зброяв і ту, яка в його будові і владі Радом, яку обійняв Ленін. Ленін — це той, який пише секретного листа Молотову і ЦК, про янабіліше винищення, розстріли людей в ШІ, Тамбові, та в посьому Союзі...

Ленін — це чорний дух людства, який на живих людях проводив свої експерименти. Ленін — це людське горе і злість... І ті, що так зболювали за ним, то це або партійні служки, або підступники, які притворились непогано до корита або темна маса, яка не має ядіншого уявлення про Леніна і його політику. Партія у своїх інтересах його намоніувала і 73 роки одурманювала народ...

Тільки вільна від насильства людина (а в комуністичній системі Леніна це неможливо, тут все побудовано на насильстві), може показувати чудеса творчої думки, творчих дерзків, яких ми побавляємо з першого дня Жовтневого перевороту. І все це к'язар робиться за плечима тих чесних простих комуністів, які своїм підступним рухін і сьогодні допомагають партійній верхівці себе і нас одурювати.

Т. ВНЕБІК, пенсіонер, слюсар. м. Долина Івано-Франківської області.

ВАНДАЛИЗМУ — «НІ!»

Ніття і діяльність В. І. Леніна і сьогодні зразком служили великій меті, новаторського підходу до розв'язання складних соціальних проблем.

Я до жодної партії не належу, бо безпартійність, та більше дивитися, чуті я бачити те, що творили окремі «лічці» з пам'яттю В. І. Леніна. Проміня я не багату, півніку, знаю про Леніна тільки з історії та книжок. В. І. Ленін — мислитель, вшанований всіма народами світу.

Комуністи на «З'їзді засуджують нападки на Леніна, але на ділі ніхто нічого іншого не бачить і не визнає конкретних заходів. На мою думку, не треба взагалі показувати по телебаченню такі неподобства, що були у Львові, коли знищували пам'ятник Леніну. Що ж воно робиться?

Можливо, і В. І. Ленін в чомусь помилявся, але ж він свої помилки визнавав і виправляв.

Вважаю, перш за все треба згадувати тих, хто не прихисав до його мудрих слів, а намагався використати вчення заради власних шкурних інтересів. Прикро визнавати, що В. І. Леніна треба захищати від усіляких нападів та брехні, від марних звинувачень. Хоч його життя, його справа і думки залиши постійно самі за себе, коли їх уважно вивчати.

Клавдія ЖВАНКО, снт. Козельщина Полтавської області.

КОРОТКО З ЛІСТІВ

Яка партія стояла на чолі здійснення антикомуністичної андії? Вільшовиці! Тому не можемо виконувати Леніну. Шведська державна бібліотека зберігає крило, на якому сидів Ленін. Нещо б він там те подібне показав, що на одну мить, зі своїми революційними ідеями, то шведи не тільки борювалися з диктатурою «історичне крило», а й свою бібліотеку вивадили б у повітря.

С. БЕРЕЗА.

Львів. Від РЕД: і там не менше, ілліні, демонстрації шведів зброєю у Королівській бібліотеці в Стокгольмі робили місце місце, хоча й чотує нашіні голоси даного з нас на адресу Леніна. Чому? Бо нещодавно мица змів сповісно похвалити великих людей. А ми чи не зазнали змислу, коли Ленін виступав історію? Наме ним відчужено ставлять?

Історія асе розставляє на свої місця, сповісно у всьому розкривається. А гнів, нивається, діва вони плодородність? Теми ж, вони — багаторіччя, ну, а щодо того, що шведи б вивадили комуністичну бібліотеку у повітря, то, вбачається, на теї вони дурні, які не ший лобові розуміють.

У геніального Байрона є вислів: «Рейліно не спавлять дикторів. Хто здогадо ті від домішок вртуться? Так само зроблено і з ученим В. І. Леніна — його спотворено. Завдання комуністів — відокремити грішине від правого, але лїти брід на тих людей, кому здавши воля підноситься в перекрученню вигляді і тому принесли багато горя.

А. АНТОНЕНКО, Кременчук Луганської області.

Горький

ЦЕ ПОМСТА АНТИКОМУНІСТІВ...

У день народження і в день смерті портрет Леніна повинен бути на першій сторінці газет і займати чільне місце, яке належить величю його гению та мислителю.

Хоч і зняли пам'ятник В. Леніну у Львові та в інших містах області, але Ленін завжди з нами. І були, були люди, які плакали, коли зносили пам'ятник. Тепер

такі ж можуть зробити і з живими людьми, так само з ними розправитися?

І вважаю, що Верховна Рада УРСР це допустимо. Скільки людей писали до мене і просили Кома згадати пам'ятник В. Леніну? Люди прохали, посилали листи, скільки відпочивали, а вони так підступно поступили до цих людей, до народу.

Те, що наших дітей поважають права вчителів у Львові, приходить в музей Леніна (який тек у Львові знищили, і не що інше, як порушення прав Леніна). А рухивалися пам'ятників Леніну — це помста антикомуністів.

П. ВІАСЕНКО, Львів.

ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Президент СРСР М. Горбачов відбув у Києві до Кіото після тривалої перерви. А з перем'яром Японії Т. Каейфу, з Кіото Президент виїжджає до Нагасакі, а потім у Південну Корею, де на 20 квітня намечено зустріч з президентом Ро Де У. На проєконтференції після переговорів у Токіо М. Горбачов висловив намір відвідати Північну Корею, але не зазначив, коли саме. За його словами, Радянський Союз міг би відіграти позитивну роль у розвитку контактів між Північною та Південною Кореєю. У співаї завіз після переговорів у Японії М. Горбачов та Т. Каейфу закликали Північну Корею дозволити міжнародну інспекцію її ядерних об'єктів. СРСР припинить постачання ядерного палива Північній Кореї, якщо вона не дасть змоги міжнародному агентству ядерної енергетики провести такі перевірки.

Сенат Золотоніс Штати ухвалив законопроект, що зменшує до утворення міжнародного трибуналу над громадянином Ірану, яких звинувачують у військових злочинах. У цьому документі йдеться про те, що Сенат Штати має представити свої пропозиції до Конгресу США, який, нібито, Рада Безпекки не вживає ніяких заходів, створити такий трибунал разом із союзниками по війні у Перській затоці. Міністри закордонних справ Європейського співтовариства вже закликали притягти президента Хусейна до міжнародного трибуналу, звинувачують його у військових злочинах та геноциді.

Ірак заявив, що має ядерну зброю та центри в її розробці, в тому ж ядерного палива, як і багато буми використовувати для виготовлення такої зброї. Постійний представник Іраку в ООН, що Ірак має ядерну зброю, але не має буми палива, в Іраку немає біологічної зброї.

Представники військового командування Іраку мали зустрітись поблизу іраксько-турецького кордону з ізраїльським представником в ООН, що Ізраїль за створення зони безпеки для курдських біженців. Очікується, що сторони обговорять можливість надання іракському військовому статусу кордону цієї зони.

Президент Франції Ф. Міттеран виступив у румунському парламенті та зустрівся з лідерами опозиції. Президент закликав Румунію до здійснення реформи та встановлення владі закону. І. Іліску підтримує Франція за політику моральну і матеріальну підтримку, яку Румунія одержує після революції.

Ці питання гаслом у середній квітні відбулися міжнародна наукова конференція в Берліні. Вона була підготовлена зупинити лікарів, фізиків, політичних діячів, письменників і журналістів, які після трагедії на Чорнобильській АЕС згуртувалися для допомоги жертвам катастрофи.

У конференційному залі, який завжди служить для дискусій про нові теорії та методи в медицині, зупинили доповіді, демонструвалися фільми, які навіть у людей, незнайомих з тематикою атомних нещастя, заморозували кров у жилах. На конференцію прибули доповіді чл. з України, Білорусії та усієї Німеччини. Присутнім відкривали картини людської

трагедії, які ще до цього відчували людина.

Першим на конференції доповідав лідер українських «зелених», писемний Юрій Шербак. Він представив слухачам жакетну картину Чорнобильської катастрофи після трагедії. Неподобно книга Ю. Шербак про Чорнобильську катастрофу в Німеччині.

Київський фізик, представник асоціації «Зелений світ» Володимир Тихий докладно розповів про забруднення радіоактивних зон на Україні, Білорусії і південних районах Росії. Він показав слухачам розбіжностей статистичних інформацій офіційних відомостей з повідомленнями незалежних наукових центрів та груп. Про специфічні проблеми в білоруських зонах наслідки Чорнобильської

катастрофи говорив професор Конопа з Мінська.

Перед конференцією відкривав виставку української фотографії на чорнобильську тему. Берлінському форуму передувала зустріч з Я. Яворським і Л. Скрипкою в Мюнхені. Тепер у Мюнхені очікують візиту Голови Верховної Ради УРСР Л. Кравчука.

Почи з є сумнівів чи відбудеться поїздка Л. Кравчука до Бонна. Для Л. Кравчука його візит стане нагодою, щоб засвідчити рішуче прагнення України здобути суверенітет.

Богдан ОСАДЧУК,
кореспондент «Голосу України»
Берлін.

На втіху собі й на радість людям

Реміло до Корваліо став почесним «королем» жарівату в Ріо-де-Жанейро. З величезним задоволенням він приймає мистецтво «корваліо» для своїх спеціальних шоу пошитої на проханням президента шестеро моделей. За проголошенням місцевих газет, Реміло до буде визнаний найкрасивішим чоловіком Ріо.

До Австрії не поїдемо

В інтерв'ю газеті «Штандарт» міністр соціальних справ і зайнятості Австрії Йозеф Хезоунт заявив, що Австрія не дасть дозволу 150 тисячам радянських громадян для роботи в Альпійській республіці. Міністр сказав, що з поїздкою в Австрію на території Східної Європи не має бути жодного збройного конфлікту. Він сказав, що з соціальних питань Б. Шербак не має конференції. Раді Європи з питань міграції людей між Сходом і Заходом. Кіото ізолює робітників згідно з рішенням військового уряду становить 300 тисяч чоловік. За словами Й. Хезоунта, цілі межі буде достатньо величезні літової. Рішення з проханням про відвідування Австрії звернувся ЧСФР, який теж буде відмовлено.

Пийте, хлопці, молоко!

Прягдують виведати, у якому богишню пийте: «Отче, що будете пити — горілку чи молоко?», — відповідає той. Як лише англійська газета «Гардіан», лівий ісправді мільйоні закріплює на історичні нації країн Західної Європи. Виведати болякозкого напою (включуючи пиво) зросло на 15 відсотків з 1984 року і становить 1,18 літра на одну людину щодня. Не чільною мілію тримається пиво. Пилик в консервній Англії, де чай вважається напоєм №1, вона займає четверту сходинку. Найбільш безалкогольний напою уживаються — 804 літри на рік. Мінеральне водо завжди в Європі дуже корисною, тільки англійці на цей факт кожен не звертають уваги. У кооперативному середовищі популярність користується газозово водо типу «спіс».

У той же час газозовна напою складає конкуренцію молоку, як вважає група «Мінтел», що спеціалізується на вивченні кооперативу, попит на молоко збільшується, бо його природні властивості в складній екологічній ситуації сприятливо впливають на організм.

СЕРЕД БЛОГОДНЯ

Справи кримінальні

ти, задоволено грабінниками національної культури, складає близько тридцяти мільярдів злотих.

Поліцейські експерти із Головної комісії кримінальних розслідувань, що ріст кількості пограбувань і їх характер свідчать про піднесення «професіоналізму» злочинців.

Цього, звичайно, прилягли до соціально-економічних змін останніх років у країні, відкриті стосунки і кордоном Польщі з західними державами. Але в Однієї з нападів сіл загублених людей ведуть на Захті. І це є звідки, як це сталося кілька місяців назад, вони викликали на аукціоні дельфідів в Кельні. Тоді дві картини німецьких майстрів, викрадених з старовинного польського костелу в повоєнний час, вдалося повернути.

Як відзначають представники поліції в Варшаві, зацікавлені те, що викрадені в Польщі твори мистецтва будуть частіше повертатися в країну з аукціонів ФРГ, Франції, Голландії, спеціалісти пов'язують з недавнім вступом

пом країн в Міжнародну організацію кримінальної поліції — Інтерпол. Проте не в цьому бачиться головна гарантія — збереження національного культурного надбання. Во зараз у польській поліції, за іншими саями поліцейськими, всього два офіцери «слідять» виключно на розкритті злочинів, пов'язаних з викраденнями творів мистецтва. У більшості релігійних храмів не існує мікромальних технічних засобів охорони шедеврів від крадіжок. Не застосовують навіть такий простий метод, як секретна позначка творів мистецтва, а в музеях виставлені оригінали, а не спеціальні виставлені копії, як робиться у розвинутіх країнах.

Щоб направити становити, немає інших рецептів, крім владнання грошових засобів. Та й після «полювання» переходу до ринкового господарювання все частіше і гучніше лунають неспокійні голоси діячів національної культури про те, що каса асигнувань на культурні потреби не тільки «біднішає» загрозилими темпами, а в ній уже видно і

Олександр ПОТІБНИЙ.

Фотоінформація

УЮБЛЕНЕЦЬ ЖІНОК

Каму, що жінки можуть спонукати чоловіків свавільним ставитися. Але представники сильної статі в деяких випадках теж кооперують тими мистецтвом. У Халемській вулиці жінки привертають до себе Якоба Компонен, який на фінському телебаченні видає рубрику «Міжнародні новини». В його меню частіше трапляються страви з еротичним навіном, стравами з еротичним навіном, еротичними сценами. Крім того, він знайомилий глядач з історією і традиціями фінської національної творчості.

Фото ТАРС.

ЦВИНТАР. ТЮРМА. ДОМІВКА?

[Зачінення.
Початок на 1-й стор.]

Восьмиріччя Лоси Савелеса і тринадцятиріччя Руслани Романюк уже не один рік живуть у цьому будинку-сторожці, задані стінки якого є частинкою нашого муру великого кароцького кладовища. Живуть разом зі своїми друзями — двома собаками та двома котиками. До них тут машає цвітлою сторожкою.

Лосю (першочесним місцевим шовелем) страждає хворічим мінігітом, у Руслану (восьмиваласнива Хотківської допоміжної школи-інтернату) після загибелі п'ятирічної хворої латві. Хоча латвієць у клопці різні, проте вона рідні брати. Бо мама у них одна — тринадцятирічна Валентина Василівна Ігнатівна.

Є у братів ще й рідні 16-річна старша сестра Анжелі Ігнатівна, але під час фотозйомки вона разом з мамою була десь далеко у від'їзді. Є також дід бабусі — по маврі та по одвоному з батьків. У бабусі брати часто — коли матір надогоду нудить мавдур — й коують. Щоправда, переважно з однієї з них, бо а іншої живе маврина сестра Наталія Василівна Разімовська, їх рідна тітка, неваздо заклопотаність особистим життям і до якої племяніванинола просто не достується...

Де ж вахді? Важко сказати. Але а мовчати — злочинно.

Голова Сокирянського місьваконому А. Вікул розповідає: ще понад два місяці тому Анатолій Петрович особисто заслав матір з дітьми у двохкімнатну квартиру. Тимчасово, без ордеру, — тільки жмж. Вона ж — нині дітей без догляду, на сусіда, а сама перебралася до владовищенської сторожки.

Діти таж змушені були повернутися на асталену толам доліва. Тут, де стіна їхньої домівки упирається у цвинтар, а цвинтар — у місцеву тюрму, до якої щодня поза них возять нинья в бачках іжу...

Олекся ВАШЕНКО,
фотокореспондент республіканської дитячої газети «Зірка».

Фото автора.

Яке може бути оздоровлення в умовах, коли на 12 тисяч дітей припадає 400 м² лікувальної закладу? Батьки змушені писати скарги на поліклініку, незважаючи на те, що поважають спеціалістів, які в ній працюють. Та ніякі скарги не допомагають. Міністерство охорони здоров'я відбудувало їх до міського управління охорони здоров'я, а те — до поліклініки.

Пацієнти дитячої поліклініки № 2 Жовтневого району — це діти, які ростуть під грубими «Вільшовика». Це діти з сімейних та студентських зурожитків, де немає зайвого квадратного сантиметра площі і зайвого кубічного сантиметра повітря. Вони потребують особливої уваги медиків! Але медики поліклініки позбавлені можливості виконувати свій професійний і людський обов'язок у відношенні до своїх пацієнтів.

Педіатри приймають по троє, що означає одночасно в кабінеті перебувають до 12 хвилок. Один за одним без будь-якої перерви (читай без провітрювання) приймають фтизіатр, ревматолог, дерматолог. Як там така картина? Додайте до неї ще один штрих: поліклініка розташована в поволомому приміщенні з нікчемним на вулицю індустріальну, якою за одну годину прохолодить понад 3 тисячі автомобілів, троллейбусів, автобусів. Усі вийшли — у чистітх вікон поліклініки (а це 7,4 м²/м³ онису вуглецю, 0,12 м²/м³ онису азоту, а воні, як відомо, при доводчому впливі викликають хронічні захворювання організму людини). А вже шумом! Записати на диктофон бесіди з лікарями поліклініки можна було тільки при закритій кватирці. Як у таких умовах прослуховувати серця і легені? Як взагалі працювати? Не дивно, що серед тутешніх медиків здорових немає: у

будівництві за умови, що привели до ладу навколишню територію, есія районної Ради прийняла рішення будувати об'єкт саме на Виборській, але після того, як було зроблено проект коні-декського благоустрою району. — Проект уже замовлено. — За задоволенням подовимо тутешню голову райради. В Тищенко і висловив надію, що ознайомившись з ним, автори даша заспоко-яються. Та я не маю підстав для оптимізму. Протинники і прихильники будівництва поліклініки на Виборській не прагнуть миру. Навіть їхній конфлікт набув нової на-сати, коли табора ворогую-чих очолювали депутати. Причому зається деякі зроби-ли питання про поліклініку козарною картою у боротьбі за симпатії виборців. Скажі-мо, депутат райради О. Го-ловань коловодив своїх ви-борців, що звернувшись у їхніх справах до депутата Верховної Ради Ю. Гнат-

нас інформацію, ми все і та-ки розіб'ялись, проект об'єк-та і виконаний, і вписаний у мікрорайон — з порушення-ми. Та коли пропонуємо інші майданчики, чужомі говорю-про це запису. Час, моєдня, невільні, сьогодні гроші є, а завтра їх може не бути. Не підходить і такий варіант: розмістити поліклініку в при-міщенні, що його раніше зай-мала лікарня № 4, а нині за-бирає наркологічний центр, який обирається розшири-ти до центру нетрадиційних ме-тодів лікування. Кажуть: бу-динок ураження гринком. Як це його дозволить викорис-тати іншій організації? Наобізнаніша а історією питання людина у Жовтнево-му районному інституті за-ступник голови М. Підмогиль-ний. Йому я адресую запитання. Розводять руками. Пропоную зайти у стіну району. Рада: моєдня, подивіться, як обо-в'язувалась проблема, як обо-в'язувались депутати, прийма-ли рішення. Нодіа їх нехай! Об-говорення й справи! «Мало місця», хоча, як виявилось, до стенограм потрапили не всі аргументи. Але вочевидь було і те, що далеко не всі аргументи «за» і «проти» бу-дівництва на Виборській де-путати розглядали. Поруша-ють! Сесії закінчилися пита-ння про будинок, що його від-дали «нетрадиційникам». Не обговорювались предметні за-питання з «переривною» об-ста. Заликали тим, що «Київприлад», який став за-вданням проекту, може заво-вувати гроші, якщо їх нехай не анкористують, зається, навіть не подумали ось над-чим. Погодівшись частково фінансувати будівництво, не-примісто фактично кинуло району кістку, і поки той розмірковував, як її пої кіст-ку, вгрізав, саме «Сто» мо-же почати на вулиці. Смолен-ський лікарня і полікліні-ка «Київприлад». Йому б те-пер не забирати на

Запишається невирішеним

БАЙДУЖІСТЬ

ЗАПІНДІВАННЯМ

ного астми, у кого алергія, у кого виразка шлунка, а нерви всієї не в порядку. Старі кадри ще тримаються, а мо-лодий, як кажуть, і калачем не залучить. Нині в полікліні-ці немає хірурга і ортопедо-ологичного, окуліста, Фі-зіотерапевтичне відділення закрите, стоматологічне пра-цює виключно на швидку до-помогу.

— Ми ж маємо вести про-філактичну, оздоровчу роботу, — біається головний лікар Раїса Іванівна Сидушівська. — А яке оздоровлення в на-ших умовах?

Запитання це постало ще в 60-х роках. Не минуло й трьох десятиріч, як вича-сється з проєктом і місцем бу-дівництва. І ось кола, здава-лось, хрипа скресла, проти бу-дівництва поліклініки на Ви-борській виступили мешка-чі будинків, поблизу яких вона мала зводитись. Підста-ви? У мікрорайоні, взятому в об'єкт підприємств і ву-лицями, які не поступаються одна одній щодо забрудненос-ті, немає чим дихати. Зреш-тою, саме та обстановка, що об'єкт не бажав «сідати» на майданчик, затиснутий між будинками і дорогою, приму-щує замовити індивідуаль-ний проєкт. У спротах, що їх протинники будівництва наді-слали у депілку Істанцій, вони заперечили: полікліні-ка повинна виступати мешка-чів зеленої зони і обіцяти їм чинити початку робіт усі мо-жливі перешкоди.

Зрештою, що не всі 1040 чоловік, які підписали скаргу, настільки категорич-но, а є й такі, хто не проти

вечка, зустрів розуміння. Записали у будівничий по-літисний об'єкт, як на якому рівні захищатимуться їхні інтереси? Як не заглянувшись, диванись, що Юрій Васи-лювич підписав, «...їхні протинники, тому і підписав під вищезазначеною скаргою. Проте диванись не було чого, бо Гнатевичу з самого початку був проти будівницт-ва, в усякому разі мене він у цьому заперечав. Правда, власних пропозицій щодо розміщення об'єкта не мав, але це вже на його совісті. А на совісті Голована — що у зверненні до виборців за-в'язу (?) уточнити, що саме про поліклініку з Гнатевичем не говорив, хоча у списку проблем району вона — першим пунктом.

Щоправда, знайшлись і та-ні депутати, які взяли на се-бе клопіт розібратись у си-туації детально. Але те ні до чого не привело.

Звернувшись до міського комітету охорони природи, аби допоміг зробити незале-жну екологічну експертизу — відповіді не одержали, не коловала депутат райради В. Гуляй. Відмовчався заступник голови міськвикон-кому О. Сидушівський. Дост на розгляд звернення, адресова-не голові міськвиконкому Г. Малишевському, Вітнуку-вись на наш волюнтаричний екологічний комітет міськра-ди, відповіли, що зведення об'єкта на означеному май-данчику вимагає медоціль-ності. Але ж експертиза не було, так і немає, а значить, ми знову з порожніми рука-ми. Та як не приховувати від

зад гроші, а, моєня, ї допомогти з «переривною» об-ста. Заликали тим, що «Київприлад», який став за-вданням проекту, може заво-вувати гроші, якщо їх нехай не анкористують, зається, навіть не подумали ось над-чим. Погодівшись частково фінансувати будівництво, не-примісто фактично кинуло району кістку, і поки той розмірковував, як її пої кіст-ку, вгрізав, саме «Сто» мо-же почати на вулиці. Смолен-ський лікарня і полікліні-ка «Київприлад». Йому б те-пер не забирати на

зад гроші, а, моєня, ї допомогти з «переривною» об-ста. Заликали тим, що «Київприлад», який став за-вданням проекту, може заво-вувати гроші, якщо їх нехай не анкористують, зається, навіть не подумали ось над-чим. Погодівшись частково фінансувати будівництво, не-примісто фактично кинуло району кістку, і поки той розмірковував, як її пої кіст-ку, вгрізав, саме «Сто» мо-же почати на вулиці. Смолен-ський лікарня і полікліні-ка «Київприлад». Йому б те-пер не забирати на

Ухвалення поганя ана-жене рішення, депутати, мож-на сказати, нахмували ра-йон на авторів скарги. Напо-винути не додалися, але не-виста, аби конфліктналу через шматок масла, місце а тран-спорти — апробування такти-ки. Від депутатів подіа не ма-ли нішого слова. Поки що не дочекались.

...А на Індустріальній пла-чуть діти, неаурають мірер, а лікарі коловодять міськра-ду. Марина ДЯТЛОВА, оглядач з питань охорони здоров'я. Київ. Фото Микола КОЗЛОВСЬКИЙ.

У БЛАЖЕННІ зосталися часи цей день для науковців співвітчизників. Великимодом, Ордин, солідні премії, святкові акції, а на Виставці досягнень народного господарства, розкриті Бенетти з присягою чимось чинили успіхи у наукових пошуках... Все це було, було, було.

Цього року святковий вечір науковців відміниться. Причини, на жаль, очевидні і цілком зрозумілі. Ми стоїмо від простої констатації фактів на межі кризи і ладим, хочемо реального прогресу — науково-технічного, економічного, культурного.

На крутотрамах історії людство завжди звертається до свого минулого. Зокрема недавно на сесії загальних зборів АН УРСР промучили пропозиції реабілітувати саму нашу установу, перейменувати її в Українську Академію наук. Суть, звісно, не в зміні виписки, а насамперед у тому, що про імена до Ангеліна, як-сякось ларчик Президент Української Академії наук Володимир Вернадський «Соборство» української науки, що установу з точки зору українського відродження, що, як Ви знаєте, завжди було мені дороге».

Думки Вернадського, якого ідеї я завжди щодо ролі Академії наук, як штабу науковців України, актуальні і сьогодні. Стяга Володимирів Івановича «До створення Української Академії наук» у Києві — написана спеціально для: київської Академії з її проблемами, пошуками нових шляхів, намаганнями інтеграції в світову науку.

21 квітня — День науки

СТІССТВО ВЕРНАДСЬКОГО

Притулаючи до створення Української науки, у Києві, необхідно передуми з'ясувати засади її діяльності. Її існування. Академії наук, яка створюється в статуті, не може бути утворена за статутами як тільки старих академії, які переживали «в своїй багатовіковій історії» зміни, зміни, перевертання. Безсумнівно, до того ж, що писали статут академії далеко не відповідають тому, чим вони в дійсності є. життя давно перебрало їх і зробило важливіми в їх функції, які лише мимовільно згадуються в статутах, або намагаються виключити, які в статутах висуваються на перший план. Досить з цієї точки зору поводитися на статут і статут давніх старих могутніх академії наук: Російської та Лондонського Королівського товариства.

Створення нової академії доводилося тамти чином, звертати увагу не на статут, а на тенденції діяльності й виклику нові роботи Академії наук. Очевидно, найбільше значення мають ті сторони діяльності Академії наук, які знаходяться останнім часом з уростані і завдяки цьому вказують майбутні напрямки їх життя.

Стара Академія наук була лише вченим товариством, що суттєво поєднувало гурток науковців. Обмін думками з науковців питань, науковці доповіді, матеріали, взаємна допомога, одержання кошти від меценатів або держави для спокійної наукової роботи були підлягалими її структури. Повести академії спільно проводили наукову роботу, вважалися до дослідів, ставили один одному запитання, запитання для роз'яснення, обговорення й перевірять нові наукові факти і нові наукові гіпотези. Разом з тим, перебуваючи у взаємних відносинах, ці товариства були дуже різноманітними важливими міжнародними сер-

висом науковців працівників, творили свій власний світ, незалежний від державних форм. Такі товариства особливо розвивалися у XVII столітті.

Не можна не згадати, що східним прикладом подібного товариства, схожого, на думку деяких учених, на тодішній академії, можна вважати гурток учених, який групувався в межах України, в Острозі на Волині, доволі князя Костянтина Острозького, в кінці XVI століття.

З подібних товариств учених людей розвивалися у XVII столітті сучасні академії наук.

Друга половина XIX століття в зв'язку з розвитком природознавства та його застосуванням до життя, викликала багато змін у структурі академії наук. Устремління нових академії пішли, з одного боку, в напрямі організації наукової роботи, з іншого — в напрямі створення при академії науково-дослід-

них Інститутів — осередків дослідницької наукової роботи. В цих організаціях і дослідницьких роботі академії пішли шляхом створення спеціальної наукової організації, другої половини XIX століття аніж Міжнародний Союз Академії наук, до якого увійшли всі академії наук усіх країн і всіх народів. Цей союз визначив як такі уряди всіх країн. Лише та Академія наук буде академією, яка буде визнана цим Союзом; вона може бути прийнята до складу цього Союзу тільки на підставі особливого, для всіх обов'язкового статуту цієї спеціальної організації.

З точки зору національної, величезно необхідно, щоб Українська Академія наук, як і Міжнародний Союз академії. Цим досягається світове визнання української культури і одній з найважливіших галузей людської діяльності. До того ж, це дасть можливість київській Академії брати участь в роботі організації, в спільній роботі академії. Для цього, перш за все, вона повинна відповідати як за своїм складом, так і за своєю організацією, яка повинна мати достатньо сили, які ставляться за статуту всевітньої академії організації.

Національна вага нової академії — річ абсолютно зрозуміла, і я не буду довго на тому зупинятися. Вона полягає в тому, що нова академія повинна сприяти повній самосвідомості і української культури, через широкі і глибоке наукове вивчення історії, економіки, природознавства і науки народу та його суспільства, природи зайнятого ними краєм і усім його нескінченним розмаїттям. Центру наукової роботи — достатньо

нашого — на Україні немає. Чим ширше, глибше, чим більше буде в Академії наук по ставленню до вивчення, тим сильніше зростатиме її національна вага. Крім того, національний авторитет вона матиме й тому, що буде представником української науки в світовому союзі академії і що завдячуючи своїй альній і широкій організації, вона підсилює і розвиває вільну організацію науковців в Україні, в усіх її промахах, матиме, тісний зв'язок з ученими в Україні, всіма законами підприємства, розробитиме й захищатиме наукову роботу й науковців працівників України.

На Україні виробничі сили вичерпані, а використання їх гірше, продуктивність праці українського народу знаходиться на неперпетуально низькому для сучасної держави рівні. Необхідна інтенсивна й набагато більша, ніж в інших країнах, робота. Значення створення такої центру величезне. Я виступаю за те, щоб швидко зосередитися. На першому місці в зв'язку з цим повинно бути поставлене заснування в Києві Української Академії наук.

Нарешті, значення Академії наук, значення її зв'язками з місцевими життями. Її проминанням у буденній роботі населення, необхідне, щоб академія найтіснішим чином була поєднана із звичайними проблемами практичного життя народу. Необхідно в широкому розумінні цього слова, щоб значення її було ясно всьому населенню, всім в Україні. Цей бик життя академії, на мій погляд, має лічезне значення. Вона повинна в своїй діяльності відгукуватися на всі потреби населення, які вимагають наукового вивчення. Пульс її життя повинен битися водночас з диханням й матеріальними запитаннями населення. Цим запитанням може допомогти наукове значення й наукова діяльність.

9 липня 1918 року.

оскільки виразно акцію результати праці.

А ще керівництво НДІ периферійного устаткування в Києві, Москва намагаються зрозуміти, що це означає, майже всі такі замовники на Україні, то чому ми не можемо бути українським науковцями? І це питання. Електроніка, яке й розробляв механізм переходу в республіканську підприємства, яке й центру оголосили про свої наміри, а також, звернення додому виявилось нелегким. Як жити далі? Як вивчити? Як отримати відплату? Як отримати з цього починається і чим закінчується робочий день у НДІ периферійного устаткування. На маршах має в дисперсії найважливіші питання: «Де знати заможні?»

«Продажна ділка імперіалізму» — кібернетика — і далі багато шукає й думає, щоб якоюсь випискою в наш неперпетуальний час.

Катерина КИПРАС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

КОЖНОГО дня в директорському кабінеті розкладається паперовий папір. Леонід Сергієвич при цьому незмінно загадує єдине бажання — зашнурати чи змилувати. Залишає на поталу центру чи змилувати і забере під республіканську опіку?

Двадцять років тому науковці виступили з ідеєю периферійного устаткування було створено в Києві з благодушними намірами поліпшити розвиток вітчизняної обчислювальної техніки, створити нафаразнимі місцем наших ЕОМ лінійна система «перенесення», тобто всі пристрої, які дозволяють передавати інформацію, обробляти її і виводити на екран дисплея. З тих пір по-різному складалися долі колективів, маю на увазі насамперед його творчий потенціал, — були злеті, були й падіння. Та коли ми сьогодні поспішаємо допомогти, на жаль, що в нас немає комп'ютерного республіканського чи то союзного закону, який би гарантував би за рівнем свого устаткування нагадувати мезозойську еру і т. д. і т. п., то все камені чомусь далає часніше тегити у цей же колектив.

Інститут не винен. Тільки наука про периферію устаткування ЕОМ у рамках колективів почала спитати про біоти, з подачі Ради Економічної Взаємодопомоги країн

«ПРОДАЖНА ДІЛКА» ШУКАЄ ПАТЕНТЕРВ

На злобу дня —

капірами і технології передачі Волгарі, Угорщині, Румуні, а радянським кібернетиків скуєрвали на копіювання зарубіжних зразків. Тільки намагаються реалізувати виконання програм щодо розробки вітчизняної електронно-обчислювальної техніки, як їх викликає нерівномірним потоком інформації на наш ринок Імпортну техніку. І що ми в результаті маємо? Складає багато нерезультативно вітчизняною продукцією за сотні мільйонів карбованців. Інститутський лабораторії працюють на Імпортній продукції — обчислювальна техніка, яка використовується лише на відлітку десять або, а ірашному разі, бажаною грош на ній у комп'ютерів ітн.

Перш ніж розкидатися валютою, мабуть, необхідно було махати спеціалістів користуватися чим доречним устаткуванням.

І з чим ми сьогодні лишиняє, намагаючись махнітияти до власного ринку? З Імпортними комп'ютерами біоти, розробки ноова. НДІ периферійного устат-

кування за свій вік пережити кризові періоди перепроєктування. Нині аби переживає таку ж трагедію, як і багатьох інших наукових колективів. Якщо в 1989 році Інститут вивіом обсяг роботи на 15 мільйонів карбованців, торіш з потугами — на 8, то нині, до кінця березня, нашірабаа лише 3.

Проблема номер один — замовники. НДІ має прекрасні розробки, винаходи. Наприклад, зокрема недавно науковці Інституту разом з ученими Київського університету винайшли таерде плавке чоринило для друкарських пристроїв ЕОМ, яке використовується сьогодні лише чатири найкращі фірми світу. Тобто, розробки на світовому ринку в ціл галузі є і в нас, але впровадити їх виробництво за існуючої системи тотального дефіциту майже неможливо. Таке чоринило могли б вивиснути в Лубках, наприклад, а наприкінці — кажуть, немає грошей. Щобно НДІ периферійного

устаткування запропонував Міжнародному Союзу УРСР автоматизовану систему розпечатки англійської й паспорти. Аналогічна робота виконана лише на 20 відсотків, майже всі такі замовники на Україні, то чому ми не можемо бути українським науковцями? І це питання.

Електроніка, яке й розробляв механізм переходу в республіканську підприємства, яке й центру оголосили про свої наміри, а також, звернення додому виявилось нелегким. Як жити далі? Як вивчити? Як отримати відплату? Як отримати з цього починається і чим закінчується робочий день у НДІ периферійного устаткування. На маршах має в дисперсії найважливіші питання: «Де знати заможні?»

«Продажна ділка імперіалізму» — кібернетика — і далі багато шукає й думає, щоб якоюсь випискою в наш неперпетуальний час.

Катерина КИПРАС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Загорили мамі, а тепле,
Друка снаєшчій.
Ти вже сарма запалата,
А це що боєсь...
Т. ШВЕНЧЕНКО.

ДОГОРАЛО серце мене
літо, Сонце, димом,
виринуло вогнистім
на спраску землю свої віноч-
ничні запали небаченого жару.
Дорога від копіє та ко-
пів перетворилася на сіре
радіо, Стушиш — і мимово-
лю підубочиться сизий димок.
Я крокуюв морщиною,
але і ні колом димів під но-
гами пілююю.

Вийшов за село. Тепер
уже можна сидіти своє свя-
тошине жуття. А воно було
незначнине на той час. І за-
власно яюсь по-біблійному —
сандали, а то ще — сандали-
непознанні. Батько купив ме-
ні їх за дуже величюї для
мене нагоди — успішної за-
чі екзамінів до Курчезоло-
вої агрошколи. Дав і ро-
зрешти сказав: «Ніх та ша-
нуї! До парубочества вста-
ти, а я диче пишався на-
вчати. Ні і вчати в своїй га-
тові новина не було. Всі ж ко-
дили босоніж, хіба що на
стерно завуали. Саморобні
поступово. Ото розумно. А
за п'ять батьків дружок мо-
жучою, перенуну через пле-
чю і пішов не битим шляхом,
а навпроки, степом. Так
було зручніше добиратися до
агрошколи.

Вадани з-за пагорба вже
виринули тополі, що ви-
ступились відомою білого
шляку. Там мені повергати
праворуч — на Курчак Ліон.
Неділь. У степу нікого не
видко. Та ні, тільки у міні
сугубола шось бланмас чер-
воности. Леде вгадується.
Схоже на жіночу постать.

Незабаром ми зустрілися.
На мене плавно дивилася
стара бова циганка. В чер-
воній хохті і широкій, у кль-
ма хлинів, томих-сизих по-
ниці. Мені аж ніяково стало
від її колочного погляду. Я
розгубився. Вона тихо мов-
ла: «Не бієш мене, хлопче.
Сідай, а тобі щось скажу».
І сама присіла. Тривого огоро-
ї мене. Завласно, сам
не сів. Сидучи, розпочав
вузенький споривний кляч-
чок.

Дай руку! — сказала
циганка. — Заспокоюй.
Від її гарчачої долони по-
мені, від ніг до голови, як-
тепла хвиля протислася.
Одряду незрозуміло, чи
і плечей завлявся. Стадо ле-
же на серці.

У тебе мати сердечна,
гамуна і приворо. Ніх
своїх таких добрих плачид
не спече, як вона... — Мене
аж сімплив від несподіванки.
Звідси вона знає мою матір?
Тя несеши хлопцем мамі-
не печиво, плачиди збриня-
ють та гарбузом... — тваріла
жона риним голосом. Дай
мені половинку... а гарбу-
зом.

І подав шлу. Негоже
перел старенькою, жонка
подною, сукучи виглядати.
— Ні, тільки половинку...
пропосіла. — Сам поди.
Вона обережно взяла з жо-
вух свою частку. Узавісно
приглядалася до неї. Підхо-
дила до очей. Мені важко-
важко, що циганка поспішала
в свій шось потягати і не та-
кається його чіпати. Ручю-
ю одломала річку, винула
до рота і почала смоч-
тати, як лизати. Дай
через якийсь хвилячку збав-
чу чому. У неї не було зу-
вуча. Сидуча, та все як
вчила мене, опромилюючи
жаринками очей.

— Ось що я тобі скажу,
хлопче... розвиваю про-
мисля. — Довга твоя до-
ська дорога. Багато на ній
ліди люди як наювають. В
обчоті її впаде. Трефовий
важеть тебе тут і шовіти, на
відводини і знову падає,
пересувається на

Мене аж зимовий холодом
огорнуло від цих прочот-
ств. Ніби я справді потра-
вляв до холодної ями.

Підвася на ноги, трима-
ючи на долоні половинку
прижого плачиди пирога.

— Вставай і ти, — нага-
да. — Вувай здоровий. Я —
циганка Божена! Боже — на
тобі на добро.

Увечері ми добре поше-
чарили. Тільки я дунали доти-
ли на адресу моєї плачиди.
Особливо Божена. Канди-
смишва. Він був майстер на
вигадки.

Але на душі в мене не ду-
же було весело. Свідомість
думка про циганку Божену.
А чого це я, страхопуд, такий
недовірливий до своєї долі.
Важко жінкам заботи-
мо? Не личить таке жомо-
мольцю. Невдано ж ми на

Микола ПОПЕЛЬ

у році суспільствознавства
навіть на дощі вивели сло-
ва Бухарина з його книжки
«Азбука комунізму». «Мар-
ксистсько-ленінський на-
казуємо на свідомості лю-
дей». Тому-то я і мовчав пе-
ред товаришами про свою зу-
стріч із загадковою циган-
кою. Скажи-то ж я зми-
лю, підє потолог до своєї
агрошколи, як про Надіюку...

НАДІЯ прихлала дог-
рошки до з дитубиною
Сирота. Гарна,
адиба справедлива дичи-
на. Вчилася добре. Од-
на вада — відверта
надо: що на душі, те я на
лиці. Дуже приїла, во-
ни мені до серця, але я сороч-
ниці Яй про це сказати. До-
ї картає себе. Може, тоді
я зміг би її врятувати. По-
люблила Надіюка ворякині.

З циганками крадькома зу-
стрічався. За карти пере-
сидували, так вона на
маміних ворянках. Сидє де-
ся утучку і пророче до-
стої свій клієнт. Попереджали,
розказали її справу на бо-
ро комсомольського осер-
ку. А Надію. «То ми в на-
цінці граємося, фантазуємо.
А ви, бже фантазі в голові,
все чипієтеся до мене».

В ці часи доминок не пе-
ресидували. Були вони і в
нашій школі. Набрихували
всіляке на допитливу дичи-
ну. От і виключили Надію
до комсомолу. А незабаром су-
на звистка приготували
школу — Надіюка товпісла
Болісно влара мене в
сердечній фатальній вичині.
Надію. На її похорох я не
втягнув — запалак. Під-
скачав секретар комсомоль-
ського осерку. Пришук

— Ти чого це рюмси роз-
пастуєш? Бариння комсомоль-
ська...

Моя антиспартагаста по-
вела на такий похорох. До-
тошніх ортодоксів видавала
не дуже доречною. Тіль-
ки-но ж секретар виволосив
промову. Він дорікав неспі-
ш, що вона здрядка ком-
сомол, грубо порушила про-
граму і старту організації,
яка під проводом партії бо-
ється за світову революцію.

Підвася воряком пережит-
ком імперіалізму. Вичити та
багато учини перелазивши
при своїм «імперіалізму».
Захотівся секретар. Мабути,
він має на увазі «капіталі-
зм»? Справді казав вичини.

Тут лише комсомольсь-
к ватажок попросив за світову
революцію, а я — і слюзи.
«Минали роки, призабула-
ся Божена. На юначку па-
м'ять гранітним каменем ля-
ла важна і трагічна пора ко-
лентивації, в якій я, на ли-

торії. Який уже там з ме-
не «грезав»?

ПІСЛЯ огляду мене за-
разували до санітар-
ної команди. Нарид-
чик завіз до барьку. Гунину.

Егор Кузьмичу! Пра-
во повповни! Ніх у тебе
є? В цього «колоната».

Егор Кузьмич, людина о-
судним поглядом, підійшов
до мене, прижичкою одви-
лявся, чи варто таку дешаву
рід купувати?

— Ти хто за професію?
Вичит! Мені явля ідеїде-
ляція потрібна. Твої дичи-
на буде тут, на ниній ніді.
Павку буде одержувати і
мене. Та дичиє мені, що-
порядок був!

3 пережитого

Каламутним струмком по-
текло нозе мое життя. Пі-
орудю Егора Кузьмича
старості барьку. Він бу-
вадим господарем довго-
приміщення з вузьким про-
ходом між двома ларями
двоверного барьку. Тут ро-
мистілися роки і бригади.
За удару праю та
«вряжай» — не замка-
барак на ніч.

А ще мене підвасяв спо-
вдаю і чубисті Егор Кузь-
мич. Спочатку яюсь по-
каменню ставився до мене,
якоби звенівся, що я, на й-
го думку, людина ідеїде-
ляна, став доручати і деліка-
ні справи. Бувало, шеп-
та «Федю, а яди-но сюди. Я
змиш, а ти вчати, а ти вчати,
що робити. Нішов на кухні
до злучного поваря. Скіль-
разів бачи, як він бини і
обличчю черпаком дохо-
диш клянуци у нього до-
лаки. Подавав йому котело.
Він начивав у посудину й
слюй каші і «клона звору-
шуву лопку олії (а за ю-
вою — три грами). Боже, як
то невимовно тварина не-
спішав! Скарді. Олівий зап-
ваторчав голову. Ах дуч-
трустися від голоду. Бу-
ви і миттю іменово виро-
би до домика. В жар ме-
ляде від такої спокусни-
ї фатальної долі. Бу-
грини надія, що Кузьмич
мені дешо вдалить. Е, як

Егор Кузьмич все приж-
че ставився до мене. Од-
воча навіть півняв мене
дак «На. Федю, підиди
У таторі іслани чиниці. І
що дичієш я на волі, до-
не залекуються в там-
чид. Ось молодий калач-
привішав з лісу, дич з не-
чача на нари, але на рамок
пронизував. Я став його
дичи, торкував рук і ніг

Ми і справді
сиділися на
гноти, що вже
додівали. Худі,
згорбані,
обширані, бо ще
в торії ми
кавучи обличчя
аквенти бачили
ж, які завжди
підкреслювали,
що
воин не законні.
А «лущки» — то
лучкові пили.
Нас, що мали
різні стріки,
пришнали сюди як
резерв для
валівчій.
На заготівлі деревини
і міні люди при
казених харчах
швидко догнали,
переходили в групу
доходж. Я в цю
категорію
підпадав, бо
в торії. Який там
уже з мене
резерв...

Зліз зі штабелю
заблудили зєки,
доповз до дерев,
які не були
закінчені.
Вибрався надвір
і слянів від
чистого тайшового
повітря. Важка,
болісна була
дорога до барьку.
Така слабкість, що
навіть думати
важко. Йшов,
падав, поєз,
підводився і знову
падав,
пересувався на
руках, воловчачи
нози...

на ноги, тримаючи долоні половнику п'яного пирога. Дай і ти, — нагадай здоровий. Я — Божене! Боже — на добро...

...мн добре повечері й лунали догори моїх плачид. Василь Кондратюк він був майстер на

ла ПОПЕЛЬ

Моя антиспартанська поведінка на похороні для тодішніх ортодоксів видавалася не дуже доречною. Тільки-но ж секретар виголосив промову. Він дорікав небіжчці, що вона зрадила комсомол, грубо порушила програму і статут організації, яка під проводом партії бореться за світову революцію. Піддалася ворожим пережиткам імперіалізму. Вчителі та багато учнів переглянулися при слові «імперіалізму». Захопився секретар. Мабуть, він мав на увазі «капіталізм»? Справді казус вийшов. Тут лише комсомольський ватажок говорив про світову революцію, а я — в слюзи.

...Минали роки, призабулася Божене. На юнацьку пам'ять грайливим каменем легла важка і трагічна пора колективізації, в якій я, на л-

тюрмі. Яний уже там з мене «резерв»...

ПІСЛЯ огляду мене зарахували до санітарної команди. Нарядчик завів до бараку. Гуниув. — Егор Кузьмич! Приймай поповнення! Низ у тебе є? В цього «колонада».

Егор Кузьмич, людина з суворим поглядом, підійшов до мене, прицінюючи обидва рід купувати?

— Ти хто за професією? Вчителі? Мені янраз інтелігенція потрібна. Твоя ляталка буде тут, на нижній нарі. Пайну будеш одержувати в мене. Та дивись мені, щоб порядок був!

3 пережитого

в мене самого дух перехопило. Хлопець був мертвий. Нарядчик з Егором Кузьмичем розпорядилися вивести його на «волю», тобто до мертвельної. Але ще три дні потому вальщик вважався «хворим» і справно «одержував» усі назанні припаси. Це стало тут буденною практикою. Ось чому інколи Кузьмич ставав таким добрим.

НАЙБІЛЬШЕ зеків переслідує бажання хоч що-небудь поїсти. Янає кара господня: поїси, а потім ще більше хочеться. У роздуми про харчі сидів я після вечери на нарах. Підсів Егор Кузьмич.

— Не журись, Федю. — лагідно снізав він. — Ми з тобою люди з вищою освітою. У мене теж вища. Працював завідувачим бібліотекою при міській партії. Та, розумієш, украли в мене зшиті, видлені для придбання повного зібрання творів класиків марксизму-ленінізму, в тому числі і Йосифа Віссаріоновича. Міськоміські бюрократи, знаєш, що заявили? «Ти їх пропав». Це мене так образило, що я не втерпів. Самі ви, кажу, ще більше державних грошей прогулюєте, але я мовчу. Ось вони і запекли мене сюди за туфтову крадіжку соціалістичної власності. На вісім років. Падлюки! По-нає?

Я відповів, що «поняє». Егор простягнув мені півпайки, не своєї, звичайно. Ця пайка, щоб я взяв його котлету. Повар дасть мені вечірнього супу. То була майже домашня страва. Згодом я взяв «секрет». На кухні є окремі наструї, в яких готують стравки для «прідур-

— Стаханов не міг сам за одну зміну виконати обухом чотирнадцять норм. Олексію готували фронт робіт, йому підсобляла ціла бригада кріпильників. От гуртом і зробили з нього героя. А ще і шахтартком допоміг...

Розмову підслухав Егор Кузьмич і настроїв на інструментальника донос оперуповноваженому.

— «Кум» ухопився за цю нлязу, — скаржився Максим. — Завів нову «шахтартську справу» і зажадав від мене назвати всіх її учасників. І тут, у таборі, і там, на волі, на шахті «Центральна-Ірміно». Бачиш, як ця дика справа зануртулялася. Егорка, центральний стунах, поставив. Він і тебе продасть за вісьмю кашу... Не одного через нього вже на «волю» винесли.

У вир того підступництва втягнуло і мене. Став наразі розбиратися, хто є хто. З другого боку глянув і на Егора Кузьмича. Відверто йому сказав, що дарма він злитися на Паливоду. Той пряма і чесна людина. Староста скипів.

— Так ти, оте тихе болото... не мені вірши, а явному антирадянщину? — Він скривався, як від зубного болю. Рвучко стелувши плечима, пішов. А ввечері призначив мене в санітари.

Все в мені отерпло. Значить, на мою особу чекало гроб із санітарної номанди. У неї головне завдання — виносити з бараків «жмуриків», як у зоні називають мерців. Це мучи пекельні. Не душевні (ми вже очерствіли), а фізичні. До померлих звикли. А от волочити їх до «потойбічного царства» —

чнндський! — і зник. з'явилася якась жінка, ках вона щось тримала, не знайоме...

— Вставай, чого ж ти лежиш? — спокійно спитувало мовило.

Ну, яний я безталанний, це ж Божене! Зразу ж знав.

— Божене, дай ж укусити мамної плечі.

— Е, ні, хлопче, дай свою половинку.

— Будь же ти людина! Хіба ж у бараку не втримається та свята винака?!

Божене незгідно головою. Я сердито

«вддавай!» і схопив Паливоду, в якій була заповнена лавина. Стиснув і вивів мене страшенно жорстоко. Лід, а не рука. Божене розтанула, а я встатився. Ноги важучі, не втерпів. Діж мене пріледве очі розплющив, го не видно. Темно. Сінь доволі. Чінь рилова. Війнуло трупний хом. Мене вжалили до лежу у «волі»...

Зліз зі штабелю зазеків, доповз до дверей, були замкнуті. Вибрався, як від зубного болю. Рвучко стелувши плечима, пішов. А ввечері призначив мене в санітари.

Все в мені отерпло. Значить, на мою особу чекало гроб із санітарної номанди. У неї головне завдання — виносити з бараків «жмуриків», як у зоні називають мерців. Це мучи пекельні. Не душевні (ми вже очерствіли), а фізичні. До померлих звикли. А от волочити їх до «потойбічного царства» —

ВОРОЖИЛА ЦИГАНКА БОЖЕНА

...суспільствознавства дошкі вивели слона з його книжки комунізму: «Марксизм — пережитки каменю в свідомості людини, то я і мовчав перешагнувши свою загадкову циганку, то ще й засміюся до поголос по всім, як про Надійку...

ДІЯ приїхала до агітшколи з дитбудинку. Сирота. Гарна, справедлива дівчина, добре. Одного разу, відвертаючись на думці, те й на неї припала вона серця, але я соромлюся це сказати. До мене себе. Може, тоді її врятувати. По-надійка ворожити.

...ками крадькома з'ясувалося. За карти переїхав, так вона на каюкоржнла. Сиде десь у пророніе долю фенті. Попереджали, щоб її спару на бюомольського осеред-Надія: «То ми в каюмосе, фантазуємо, фантазії в голові, в'яється до мене».

...наси доюшники не пересі. Були вони і в школі. Набрівували на допитливу дівчину, виключили Надію з класу. А незабаром суматка приголомшила — Надійка повисла на стіні вдарив мене в лоб фатальний вчинок. На її похороні я не пішов — заллавав. Підсекретар комсомольського осередку. Гримнув: «Чого це рюмси розливали?» Барниши комсомоль-

хо, брав участь. І голод 30-х, і грізний «Корабель» уфимського натеринського централу, де я згасав у камерах, і довгі етапи в «товарниках», що перетворюють людину на озвірілого собачу, який кусає своїх і чужих, і страшний допити в камерах слідчих...

Міцна життєвська ниточка тягла мене все далі, в темну невідомість. Ранньої осені ледве живого висмигнула вона мене з уфимського «Корабля» і завела в солікамський розподільний табірний пункт — содом і гоморру знавсіньких від голоду людей. А звідси — до табірної «Прижимки». В'язні (їх, за російською транскрипцією, називали зеками) стисло, емко і точно відтворили назву цієї установи, яка одночасно була і табором, оперезаним колючим дрогою, сторожовими вежами, і міні-тормою, звідки зеків водили на лісопал. Міні-торма — це житловий з парашею барак, який на ніч наглухо зачинявся на зовнішній замковий засув. На «Прижимці» за лукаво придуманою системою дійсно до смерті притиснали і трясли людські тіла і душі. Наш етап зеків зустріли іронічно-добрими вигуками.

— Салют, фітін! За лучками, шикуйся!

Ми і справді скидалися на гної. Що вже дотлівали. Худі, згорблені, обшарпані, бо ще в тюрмі нас акуратно обчистили свої ж, які завжди підкреслювали, що вони «в законі». А «лучки» — то лучкові пилки. Нас, що мали різні строки, пригнали сюди як резерв для вальщиків. На заготовів деревини і міцні люди при тазених харчах швидко дотлівали, переходили в групу доходяг. Я в цю категорію потрапив і ніг, і

Каламутним струмком потекло нове моє життя. Під орудою Егора Кузьмича — старости бараку. Він був владним господарем довгого приміщення з вузьким проходом між двома рядами двоповерхових нар. Тут розмістилися робочі бригади. За ударну працю їм давали «привілей» — не замикав барак на ніч.

А це мене підкупив своєю увагою і чуйністю Егор Кузьмич. Спочатку якимось поназаним ставився до мене, а коли впевнився, що я, на його думку, людина інтелігентна, став доручати і делікатні справи. Бувало, шепне: «Федю, а йди-но сюди. Візьми котелок». Я вже знав, що робити. Йшов на кухню до злочного повара. Сильний разів бачив, як він бив по обличчю черпаком доходяг, які клялися у нього до баб. Подавав йому котелок. Він накидав у посудину вівсяної каші і хлопав зверху повну ложку олії (а за нормою — три грами). Боже, яке то немилосердне терзання нести такий скарб! Олійний запах пахорочить голову. Аж душа тремтить від голоду. Взяв би і миттю жменюю вибрав би до дочка... В жар мене кладає від такої споконусної і фатальної думки... Була грішна надія, що Кузьмич і мені дещо відлить. Е, якби то...

Егор Кузьмич усе признає, ставився до мене. Оце вчора навіть півпайки мені дав: «На, Федю, підкріпись». У таборі всілякі вчинки, і ті, що діють й на волі, довго як залежуються в таємницях. Ось молодий вальщик прийшов з лісу, ліг з вечора на нарі, але на ранок не прокинувся. Я став його будити, торкнувся рук і ніг, і

ків», до яких, звичайно, належав і Егор Кузьмич. Із зеківських продуктів. «Придурки», за табірною термінологією, — це ті зекі, які практично нічого не роблять, але допомагають начальству, завше ситі і тепло вдягнуті. Переважна більшість їх посідала під олією «ку» — оперуповноваженого.

Велика магична сила закладена у процесі споживання їжі. Добрий настрій огорнув мене. Ще б пак! Пахучим супом насолоджувався та ще й з хлібом. Не кожний витримає таке випробування — тримати пайку чи півпайки до обіду або вечери. І знову підсів до мене староста бараку.

— Нічого, Федю, витримаймо. Я написав скаргу Всесоюзному старості Михайлу Івановичу. Каліну. Я не виний. Він розбереться. Мене оббрехали вороги народу. Буду з ними боротися і тут. А вони серед нас є. Ти тільки прислухайся, придивляйся. Такі, як от липовий шахтар Паливода. По-нає?

Максим Паливода — шахтар з Донбасу, умилець, інструментальник. Працював переважно в нічний час, а вдень відпочивав. Сильний, міцної кисті чолов'яга. Дуже капляв. Я йому не раз кип'ятив воду. Він кидав у бляшану банку яливевої хвої і залівав окропом. Лікувався таким чаєм. Казав, не так розпирє груди.

Пішла ця хвороба у Максима від Егора Кузьмича. Вони спочатку навіть товаришували. Максим, який працював до табору відбійником на шахті «Центральна-Ірміно», якимось прохопився згадкою про Стаханова.

— То тухта, — розповідав Максим одному з вальщиків,

ну ніяких сил, хоч плач, хоч кричи! Голодні люди п'ють води багато. Ноги у них не наче свинцем іалиті. Такі важкі, не доведи Господи...

А комендант, Султаном його звали, був людинаю злющою і мстивою. Недарма його звали «чорним тигром». Завжди бив санітарів.

Ходимо по бараках. Найважче знімати людину з горішніх нар. Слабкі санітари. Іноді вилізуть двоє нагору, не так повернуться, і летять до долу разом з покійником. І сміх, і гріх, і слюзи... І втима бере своє. До обіднього рейкового дзвону ми винесли сім трупів. Султан лаявся: «Мало». Ще не всі. Сильні їх залізли, то комендантова таємниця. Бараків, у тому числі і з безнадійно хворими, багато. А тут не поспішиш. Один — високий, дебелий вальщик поповів. Повалена ним сосна вдарила його прямо в груди. Принесли його вже безнадійного. Вночі помер. Барак далений. Треба нести до «волі» через усю зону. Хоча ноги в нього і не наліт, але сам з двох потягне. З перепочинок, несли його роззігнано. А наостанку, коли залишилося злати метрів з десять, я, що ніс за ліву ногу, заточився і впав.

— А, блі! — На всі регістри залазав комендант. — Ти це придурюватися? — Розмахнувся палицею і переперезав мене по спині. Наче грим мене вдарив. У голові задзвеніло... На цьому моє відчуття білого світу й обралося.

...Спершу прибігли мої давні друзі Василь, Юхим та Федір, з якими я у підпирубоцький вік учився в агроіннол. Вася здивовано иринув: «О, пан шляхтич Пали-

до звичайного врані. Певно, тільки кінчився розвод і вже розійшлася на робочу зону.

— Диви, інтелігент жмуриків з'явився! — вигукнув Егор Кузьмич. Христос воскрес! От твоя місце зайнято.

«Воло» списаний.

Мене ледве ноги витягли. Ось упаду до Максим нагодовився. Е, не під пахви. Підвів лагалини, роздягнув і вивів мене з табору.

— Лягай тутечки, ще тепле, — сказав в нув у бік старости.

Друг, бачиш, як утілює мерзотник...

І поринув я в мертвий сон. Ніхто в санітаритаті. Мене ж уже не було. Може і наступну ніч пролежав би, але нагору розбудив тривожний крик — Егора вбили!

Зопалу я схопився, лі, чіпляючись за нічовгов у чунях на покійний голос. Глянув і побачив, як він лежить у тамбурі горілиць, нутрим язиком, нерухо жав Егор Кузьмич. шено замарлює мене, зараз він підведе мене, улетівлю прокаже: «Воскрес, Федю!»

Страшно мені осягаю свою долю... нову справу заведе гось двічі «ворога» Будуть тристі свідки, кн вже разів свідки «спільниками» табірнійниві. Швидко пся на своє місце, куйайкою з головою з однією несправедливою: я нічого не бачу, нічого не чує, нічого не бачу.

Божене, молю тебе, мою долю!

Запоріжжя.

20 квітня 1991 року. № 77

РЕСПУБЛІКА ДЕСТРУКЦІЯ

Сильніки не намагалися де-структуривати елемента пропагувати свої теорії, скільки не пнулися чинити перешкоди в діяльності на благо народу. — Нічого путнього не вийшло, і генеральна лінія лишилася незмінною. Тоді, звернувшись, махнули на всі руки, залишили звичке оточення і з своїми чадами й домочадцями пішли собі туди.

А невдовзі з'явилися, що оті самі деструктивні елементи облюбували собі чималіший шмат землі, де оселялися й організували власну державу. Назвали її Республікою «Деструкція». І заявили при повній демократії, не баченій у цілому світі. Парламент там не обирається, а в процесі вироблення законів можуть брати участь усі, кому забажається. І ніякої опозиції, ні більшості, ні меншості, ні правих, ні лівих. Верховну владу здійснює Генеральний Деструктор, або ж скорочено Гендест. Вибори його проводяться на загальній основі. Виборчим правом користуються всі — від малого до старого, аби був спроможний заскритися у виборчому бюлетені «так» чи «ні».

У передвирборну кампанію

А у вас вся спина біла!

кандидатів на посаду Гендеста вояють по поселеннях. І кожен, хто захоче, може їх образити, говорити в обличчя неприємні речі, а то й штовхнути у бік чи в спину. За те після виборів переможені всі планують, беззастовно підніряться і виносять усі постанови та укази.

Синиці його з посади зникли, якщо не менше її осіб напнуться слово «Геть!». підніряться і — надіають Гендесту. Тоді він сам подає у відставку, і відбувається нові вибори. Кількість міністрів у Республіці Деструкція зведена до мінімуму, завдяки чому нема кому розвалювати економіку.

От вона і провітає. Цин там, як і обійшло деструктивне начальство, жодного разу не підвищувалися, а, навпаки, мають тенденцію до неминного зниження. При середньому заробітку деструктивного елемента чистими 220 карбованців на місяць, за останнім даними, прокунту харчування контують: хліб — 7 копійок, бутка — 8, масло (типу колійського «вологдського») — 80 коп-

йок за кілограм, м'ясо — 40—60 копійок, горілка «Деструкторська» на розлив 22 копійки сто грамів, м'ябса сарена (без ваги перемелених кісток, рогів, ратинь і туалетного паперу) — 30 копійок за кілограм, копчена — 45 копійок. Маргарина відпускається в навантаження — безштовну. А за промтовари і товари нічого. Вони настільки дешеві, що придати їх в неімовірній кількості може деструктивний елемент. І рогове, все — без будь-якої черги і попереднього запису.

Грошова реформа, а разом з нею і заміна купюр яе провадилася і не передбачаються.

Місце проживання деструктивних елементів суворо засекречено.

Стати повноправним громадянином Республіки Деструкція може коханий, хто має незалежмовий репутації деструктивного елемента.

Для довідок наводимо телефон тимчасового представництва Республіки Деструкція в Києві—666 13-13.

Феодосія ЛУЗАН.

Всё чоткой!

СВОЯ ПАРТІЯ

[Мрії попитання-початківця]

Ех, створити б нову партію. Це телер модно. Ну, хоч партію. Хай маленьку, але свою. Кровину... сі, самому лотим її очолити. Оклад витбит, кабінет з телефоном, службову машину...

От, жинутьа була б! Ходи собі по містингах та давай інтер-1 ю пресі!

І неоганго б, дкби заласка-лась у ту партію хоч пара директорів магазину. З беза хтось, з авторитетів. Хоч один безавторитетний. Ну, й білатний касир, взорювач з м'ясокомбі-нату, телематер. З ДАІ ко-го би заманили...

Не жинтя, а меді!

З часом і про створення пер-винних осередків в інших міс-цях на заводно б подумати. Кисловодські там чн! Пшчуда.

А бо хоч Салаторіа. Чи, кат з ним, Миргород!

Машину, значиний, краща «Волгу». І краще чорну. А ще ліпше «Вольво». От, тільки б за-тити в цю партію хоча б одним членом яногось забуржогого маганата — їй-бо, такі дідя за-крутяться б!

Ех, і лєгкія б вийшла! І — що б там не назвали — б б основним принципом буд-дінняцтва вваж б цей... як його — централізм. Все — для центру! А є центрі — а!

З програмою же простіше. Яна ж програма, коли у своєї партії і так усе своє!

Віталія

СКОВЕЛЬСЬКИЙ.

Мад. Сергія ФЕДА.

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДУМКИ

Щоб лопати з м'яса, треба ще до нього діти.

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

... ..

Більшість тупиця — це колішній основні не-праям.

Леонід ЗАБАРА.

... ..

Підняли культуру на небувалу висоту, і тому її не видно.

Олександр ПЕРЛЮК.

... ..

Пародія

ЖІНОЧІЙ ПРАПОР, АБО ЖІНОЧА СИМВОЛІКА

Плюшиска — знамено. Ірина Живненко.

Із поєми «Чайне церемо-нія», 1990 р.

Як примірила піру, — У мене був дефіз:

— Побільше сміху, Іро, Побільше сміху — знамено.

Дівоча сукня — прапор: Що вище — та видніше...

І прапор мій лотривав У вірні руки. Ніч...

Та ставало не сьогодні, Було те, ой давно.

Короткий сукні — гола, Плюшиска — знамено.

Ой, нині не до ліри, Не та в моїх руках.

Як ніколи, яріше: Колотин — руду стат.

Володимир СЕМЕНЮК.

... ..

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

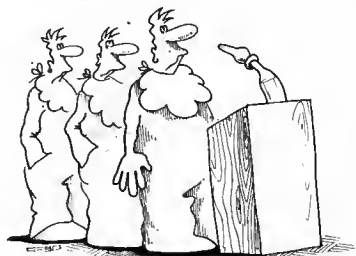
Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Діагностика

Пуп землі

Дід Лаврін і український парламент

Вечоріє. Іду сільською вулицею.

— Дмитріє! — чую. Дивлюсь — та же ж дід Лаврін, перший дід на все село, на все Коропівку. Маленький такий, борідку виснуваю аєсь час у руці жмакає, знаєта, може! Сопідна особа.

— Та ти не поспівай тен, аспієш. З літа, ведмиде, не бачились, — мусується борода дід. — Ну що там в горді ногого! Не мітингах буваш?

— Буваю, — відказую знехоти.

— За куриво там говорять! — листат власну бороду. — А то у нашою сільмазі хоч би такі мозорки — оспієші! Як дохав дід демонструє фігуру з грюх пальців.

— Маріє! Опаго! Паляжко! Адьт, ось Юлію онук приїзав! — ломовившись з сукною, каже: — Ет, явті бабн, вие? шовсти голви вєчєрашї! Ото лише Лаврін! Мавровин засїд-дїє зєрна, з тїх пір і сїд-дїє. Скажу я тобі, Дмитріє, дїялося я тї сїєї канїєс дїє, вонї мєні жїзнєний тїнус пї-мєнєт.

Анї ось і Жїнін. Сїдують лор-прїжюють насїмїям, розлїтують, і зєштує, прїста-ють на пропозїцію дїда Лав-рїє зєспїєтїям.

— Пієла вєчєрї на грїх, — лосїмїєється бабє Марїє, Лав-рїєна дружїна, і, перєказує-ть те, що шєпєтїя їй на вухо дїд, двєм сїєм лодругам, за-тєгує:

— Двє ведмїдї, двє ведмїдї! Горюх молотїїнь...

Дїд Лаврін залїують лрєва око і каже:

— От, Дмитріє, ти розумїнь — лодумїє головою і снєжї, що значєть цїє слова для на-шї Верховнї Радї!

Я тїлькї зїзнає плєчїна. А дїд:

Може, не стонт єго со снєжїм сєйчас!

— Та же ж крїчєть у зал, щоб дєлутїям зєбєргїли тїшї і дїсцїплїну, в їїні рєлїїкї — мовє горюх об сїтїю.

Дїд нєчє лодворїєється: дїд шєпєтє бабї Марїє на вухо, та затєгуєтїя, бабї пїдхолопїють, і дїд поспїєнає.

Бабї:

— А та курє-цєбєтурїя

По садочку ходити та й ходити, Курчоточек водити та й водити...

Дїд:

— То тен пїд чє докдєтїя дєлутїям то залу ходєтїя.

Бабї:

— З нїємїя трєба водїтїся, З грїшїям трєба нєсїтїся...

Дїд:

— Цє той тен кємє, що на-шї українськїє вєлїтїє не хочє, мовлєя, колотує за-дєстїє.

Бабї:

— Вїєсно їдє, короговкї маюєтїя, Полєреду музїчєнїкї трєвотїя...

Дїд:

— Та ти і сєм мїр бє дога-дєтїся. Цє тєк на зєсїдєнє зє-бєтїїчємїї прїїїшїї: з хлєгом тєкєтїям, от тїлькї музїкї з нїмї не булє.

Бабї:

— Ой ян, хлєпцї молотїї, Стєновїтїся в вєлєку, Не лєлє лєчїна...

Дїд:

— Тїпїлькїє в тїпїльнїю — на-шє лєрлємєнтєкє мєнїшїє, колї з нєю не цєбєзєтїїєтїя, стє-лєчє до лєчє, пїдїмєя нєр-тєчїє — ян шєбїюнь.

Бабї, нєспїєлєчїєсь, замє-каюєтїя. Дїд Лаврін зєвнєрїю поспїєлєчїєсь, снєжїуючїє сєбє за борїдуку.

— Та жє як нїчєго до тїлїє-зєру нємє, то тї сїєї дїєлєсь. Дудє мєнї мїї жїзнєний тї-нус пїдїмєюєтїя, — лєсїєнє дїд Лаврін.

А в їншїю кїнцї вулицї чу-тїя:

— Нєсє Гєлє водє, Коррїсїєно гєтїєсь, За нєю їєвно, Я бєрїєнїк, вєтїєсь...

— А цє як розсїмїєтїєтїя— пїтєтє дїдє.

Дїд, нєчє фрєнцїзїнїї лєру-нє, вїрєлєтїя з борїдї чудєр-нєшїє фігуру.

— На щотї чєго з цє не сє-бєрєзїє... Мо, тї надумєтїєсь!

Дїмтрїє ЛІХОВІЯ.

Кїтїє.

Мєл. Сєргїя ФЄДЬКА.

КОЛИ Ж ЙОГО ЙТИ ДО ЛІСУ?

Т дєк бє сходїть до лісу.
Т дєк бє не пїдбєрєш.
Надворї якщо на лїтє,
То оспїє, зїмє чї вєснє.
Уїтїку лєдєсь до лісу —
Зєтєлїнь, ян сїїї муршє.
Пїдї вєсєнї — не лєгшє:
Лїунє не тудї зєвєдє.
Зїмїю лєрїєсь до лісу —
Сплєхєш зєбїя як сїїд,

Тє ї вїбїнїтї, сїрмєжє,
Тє пїєнє чїєсь ружїє.
Гєїєнї бїтї до лісу вєснє —
Оспїєнї вїтїчєш рєст.
І трєбє б лїтї до лісу,
Дєк чєсє не пїдбєрєш.

Мїхєлїє СРЄБІЛЬСЬКІЙ.
Вїнїцїя.

НЕДІЛЯ

28 НВІТ

ПРОГРАМА

7.30	Музична гімнастіка
7.30	Окремі мелодії
8.20	У медію аранжі. Пр формально музична пр трупа.
9.20	Група.
9.35	Кудосний телефільм «Д гусарів» 1 і 2 серії.
11.45	Для дітей. «Канал «Д»
13.15	Відеопрограма музич передачі за листами гл дачів.
14.00	Чемпіонат СРСР з футб лу. «Локомотив» (М) «Ніжніков» (Кіев). У пер ї — Новік.
15.45	Фільм-концерт «Спогяд
16.00	Служба солдатов.
17.00	Музична гімнастіка
17.45	«Погляд із стор. десн ків». Відеорепортаж із ушової конференції Л ї про Ю. У. А.
19.00	Актуальна камера.
19.35	«ТВ-шоу». Музичне ш

Дуп'єтфільм
НХ.

[illegible]

Дас.
Рутбольный

22.15 «Врейн ринг». Чемпіон клубів «Що? Де? Коли?»
22.55 Хронограф.
23.10 Мультфільм для дорослих.
23.50 ТСН.

II ПРОГРАМА ЦТ

Не зарядиу с комментаріями

[illegible]

СВІТІЛІ ПЕРЕ

9.00—22.35 — освітні пере
чі ЦТ.

3 ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕН

тине) зі Снігита, який у ан-
дешньому матчі злама го-
лспісником «Варсенюно»
70:65.

ХОНЕЯ. Учоре а Фінлянд
стартував карговай чепіон-
сеіту. Ялі не шансе його уч-
уніні? Мосевозин об'єдан-
«Еліне» явано рейтинг ав-
сужикан мінного сезону.
ного, ілюматизувати на-
народних турнірі. Тан-
у збірної РСР - 2700 оч-
Шахіш - 1350, Канада - 10-
ЧСРФ - 950, Фінляндія - 8-
США - 800. Ана є малені-
юлас. Вракуючи в
«...» господарів турніру
Іхній рейтинг необхідно збі-
тити адіці. До речі, «Елі-
робити прогноз, що номан-
Фінляндії маа стати призер-
чемпіонату.

20 квітня 1991 року № 77